

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Странке слободе и правде
23. децембар 2025. године
Београд

ПРИМЉЕНО: 23.12.2025

10-358

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-2764/25		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 58. став 2., 97. став 1. тачка 6) и члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачке 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О УТВРЂИВАЊУ ЈАВНОГ И ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ЗА УВОЂЕЊЕ НАДЗОРНОГ ОРГАНА У „НАФТНОЈ ИНДУСТРИЈИ СРБИЈЕ“ АД НОВИ САД И СУСПЕНЗИЈИ ПРАВА ВЛАСНИШТВА АКЦИОНАРА ГАСПРОМ ЊЕФТ И „PJSC INTELLIGENCE“** с предлогом да се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине, донесе по хитном поступку.

За представника предлагача одређује се народни посланик Драган Ђилас.

ПРЕДЛАГАЧИ:

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

ПОСЛАНИЧКА ГРУПА СТРАНКА СЛОБОДЕ И ПРАВДЕ

Мариника Тепић

Драган Ђилас

Горан Петровић

Пеђа Митровић

Борко Стефановић

Јелена Милошевић

Јелена Спирић

Душан Никезић

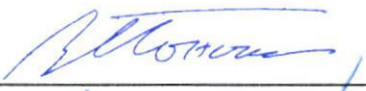
Далибор Јекић

Бранко Миљуш

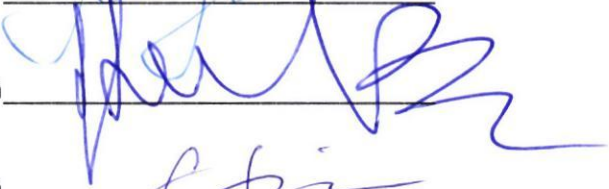
Мила Поповић

Татјана Пашић

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Здравко Понош

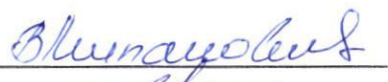
Стефан Јањић

проф. др Драган Делић

проф. др Слободан Цвејић

др Татјана Марковић - Топаловић

Слободан Петровић

Верица Милановић

Петар Бошковић

**ЗАКОН О УТВРЂИВАЊУ ЈАВНОГ И ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ЗА УВОЂЕЊЕ НАДЗОРНОГ ОРГАНА
У „НАФТНОЈ ИНДУСТРИЈИ СРБИЈЕ“ АД НОВИ САД И СУСПЕНЗИЈИ ПРАВА ВЛАСНИШТВА
АКЦИОНАРА ГАСПРОМ ЊЕФТ И „PJSC INTELLIGENCE”**

Члан 1.

Овим законом уређује се утврђивање јавног интереса за суспензију коришћења овлашћења по основу својине капитала акционара Гаспром Њефт и са њим повезаним лицима односно „**PJSC INTELLIGENCE**” (у даљем тексту: санкционисани акционари) у друштву за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије” а.д. Нови Сад, матични број 20084693 (у даљем тексту: друштво) ради заштите јавног интереса и енергетске стабилности Републике Србије која је у ризику због уведених међународних санкција према санкционисаном акционару и њему повезаним лицима.

Утврђује се јавни и општи интерес за увођење забране располагања акцијама и правима из акција санкционисаних акционара у друштву. Мера се предузима ради очувања енергетске стабилности Републике Србије и избегавања ненакнадиве штете и негативних последица по грађане, привреду и јавни интерес Републике Србије због власништва санкционисаних акционара у друштву.

Члан 2.

Од дана ступања на снагу овог закона санкционисани акционари:

1. губе право на пријем дивиденди, које ће се уплаћивати на посебан рачун Министарства финансија Републике Србије, са кога ће се износ исплатити односно санкционисаном акционару по престанку међународних санкција уведених од стране САД и земаља Европске уније против санкционисаног акционара и са њим повезаним лицима заједно са каматом која се уобичајено плаћа на депозите орочене по виђењу;
2. не могу да одлуче или наложе да се изврши пренос било ког износа са рачуна друштва на рачун односно санкционисаног акционара и/или са њим повезаним лицем, по било ком основу укључујући кредит или зајам;
3. губе право на располагање акцијама,
4. не могу да врше промене у органима управљања друштвом нити да именује било ког прокуриста или да издају пуномоћје осим са копотписом два од три члана привременог надзорног органа, те
5. не могу да утичу на доношење одлука органа друштва без претходне сагласности привременог надзорног органа.

Располагање у смислу става 1. овог члана је било која врста располагања не ограничавајући се на продају, стављање залогe било које врсте, пренос права гласа на било које треће лице без одобрења привременог надзорног органа, пренос било ког управљачког права или права на накнаду или исплату добити, те било ког другог права или дела права повезаног са правом својине над акцијама друштва.

Располагања извршена супротно одредбама овог закона ништава су и не производе правно дејство.

Члан 3.

Влада Републике Србије у року од 5 дана од дана ступања на снагу овог закона доноси решење о именовању привременог надзорног органа над радом друштва кога чине три члана именована на предлог Агенције за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: привремени надзорни орган).

Два члана која се именују за чланове привременог надзорног органа морају имати најмање 10 година искуства у области енергетике, док трећи члан мора имати најмање 10 година искуства у области привредног права и не могу бити чланови ниједног органа политичке странке у претходних пет година, нити лица која су у том периоду била министри или народни посланици.

Привремени надзорни орган друштва у пуном обиму има:

- право промене у органима управљања друштва,
- право именовања прокуриста и пуномоћника, и
- право располагања акцијама санкционисаних акционара.

Органи управљања друштва су обавезни да пре предузимања било које радње која је изван редовног тока пословања друштва доставе захтев за одобравање извршења такве радње привременом надзорном органу који ће да донесе одлуку о томе да ли радња може да се спроведе са пажњом доброг привредника.

Органи управљања друштва су обавезни да привремени надзорни одбор третирају на исти начин као да је реч о већинском акционару друштва и да му достављају информације истовремено као и санкционисаним акционарима.

Друштво је дужно да у року од три дана од дана именовања чланова привременог надзорног органа изврши упис, у надлежном регистру који се води код Агенције за привредне регистре, чланова привременог надзорног органа као додатне законске заступнике друштва, и ограничење за све законске заступнике друштва супотписом најмање два члана привременог надзорног органа.

Привремени надзорни орган је обавезан да поступа у складу са стандардом доброг привредника и да обавештава Владу Републике Србије и санкционисане акционаре о пословању друштва, његовом финансијском стању као и радњама које је предузео при извршавању својих дужности најмање једном месечно, а на захтев Владе Републике Србије и чешће.

Члан 4.

Привремени надзорни орган нема право да располаже на било који начин имовином друштва ван редовног пословања нити да предузима финансијске обавезе према било ком лицу, у име друштва, осим у оквиру редовног пословања друштва.

Редован ток пословања у смислу овог закона означава обављање уобичајених предвидљивих послова који су неопходни за нормално функционисање друштва.

Члан 5.

Привремени надзорни орган има право да:

- организује међународни тендер за јавну продају акција друштва чији је власник санкционисани акционар; и

- потпише уговор са купцем по претходној сагласности Владе Републике Србије. Купопродајна цена не може бити нижа од тржишне вредности акција санкционисаних акционара на дан објаве јавног позива на тендер. Привремени надзорни орган обавештава санкционисане акционаре о предузетим корацима.

Влада Републике Србије закључком одобрава пренос акција односног санкционисаног акционара под условом продаје респектабилном правном лицу са дугогодишњим успешним пословањем у нафтној индустрији или да се изврши куповина од стране Републике Србије.

Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности поступа по налозима привременог надзорног органа који поступа у име и за рачун сваког од санкционисаних акционара.

Купопродајна цена за акције у власништву санкционисаног акционара се уплаћује на посебан рачун Министарства финансија Републике Србије, са кога ће се износ исплатити односног санкционисаном акционару по престанку међународних санкција изречених од стране САД и земаља Европске уније према односног санкционисаном акционару и/или Руској Федерацији, заједно са каматом која се уобичајено плаћа на депозите орочене по виђењу.

Република Србија задржава право куповине, по цени која није нижа од тржишне вредности, и право прече куповине по понуђеној цени на основу тендера из става 1. овог члана, акција сваког од санкционисаних акционара.

Члан 6.

Када дође до престанка међународних санкција изречених од стране САД и земаља Европске уније према санкционисаном акционару и/или Руској Федерацији, престаје суспензија права акционара утврђена по овом закону или се врши плаћање купопродајне цене за акције сходно овом Закону ако је извршена продаја.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ доношења Закона о утврђивању јавног и општег интереса за увођење надзорног органа у „нафтној индустрији Србије“ ад нови сад и суспензији права власништва акционара Газпром Њефт и „PJSC Intelligence“ садржан је у члану 58. став 2 Устава Републике Србије, где се регулише да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне, те члану 97. Устава Републике Србије, где је у ставу 1. тачка 6) прописано да Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, робне резерве, монетарни, банкарски, девизни и царински систем; економске односе са иностранством; систем кредитних односа са иностранством, порески систем.

Чланом 107. став 1. прописано је да право предлагања закона, других прописа и општих аката имају сваки народни посланик, Влада, скупштина аутономне покрајине или најмање 30.000 бирача.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Нафтна индустрија Србије (у даљем тексту НИС) представља кључни стуб енергетског система Републике Србије. Њено несметано пословање од непосредног је значаја за снабдевање горивом грађана, привреде и јавних служби, као и за фискалну стабилност државе.

Већински власник НИС-а, Газпром Њефт, са повезаним лицем „PJSC Intelligence“ налази се под међународним санкцијама које укључују забране финансијских трансакција, располагања имовином и управљачких права.

Пословање НИС-а је већ озбиљно отежано, а у случају наставка ове ситуације и не поседовања потребних лиценци за обављање редовног пословања постоји озбиљна могућност наступања ненакнадиве штете за Републику Србију и за грађане. Рафинерија нафте је престала са радом, а ускоро ће престати да раде и НИС-ове бензинске станице јер неће имати гориво. Чињеница је да многе општине у Србији немају друге бензинске станице, а у Београду и Новом саду је огромна већина бензинских станица у власништву НИС-а. Већи део привреде, укључујући и компаније које обављају градски превоз, се снабдевају од стране НИС-а.

Држава мора да спроведе кораке ради управљања кризом у стратешки битном сектору, а постоји јасан јавни и стратешки интерес да се уједначи поступање Републике Србије по овом питању са земљама Европске уније.

Постојећи правни оквир не обезбеђује довољно ефикасне механизме за благовремено и делотворно реаговање на овакве ризике, због чега је неопходно доношење посебног закона.

Циљ закона је заштита јавног интереса који се огледа пре свега у енергетској стабилности Републике Србије, спречавање негативних последица међународних санкција по грађане и привреду, очување пословања НИС-а.

Сва средства која би иначе припадала санкционисаном акционару (дивиденде или купопродајна цена акција) депонују се на посебан рачун и остају његова својина, уз припадајућу камату, до престанка међународних санкција.

На тај начин се у потпуности поштују:

- начело сразмерности,
- забрана конфискације без накнаде,
- међународни стандарди заштите инвестиција.

Доношење овог закона је нужно, оправдано и сразмерно. Њиме Република Србија штити грађане, привреду и енергетску безбедност, уз пуно поштовање права својине и међународних правних стандарда.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона утврђује се постојање јавног интереса за увођење посебних мера у односу на права власништва и управљања санкционисаних акционара у Нафтна индустрија Србије а.д. Београд. Јавни интерес се заснива на потреби заштите енергетске стабилности Републике Србије, имајући у виду да је већински акционар, Газпром њефт, обухваћен међународним санкцијама. Овом одредбом се јасно утврђује да се не ради о произвољном мешању у право својине, већ о законској мери заснованој на конкретном и доказивом ризику по јавни интерес, са циљем спречавања ненадокнадиве штете по грађане, привреду и државу.

Чланом 2. Предлога закона прописују се конкретне последице суспензије права санкционисаног акционара, и то искључиво у обиму неопходном за заштиту јавног интереса.

Овом одредбом:

- онемогућава се одлив новца ка санкционисаном акционару,
- спречава се располагање акцијама и управљачким правима,
- елиминише се могућност утицаја на пословне и стратешке одлуке друштва.

Истовремено, права санкционисаног акционара нису укинута, већ су ограничена, уз обезбеђивање депоновања средстава на посебан рачун, чиме се у потпуности поштују уставна и међународна правила заштите имовине.

Ништавост правних радњи предузетих супротно закону уводи се ради правне сигурности и спречавања злоупотреба.

Чланом 3. Предлога закона уређује се именовање, састав и овлашћења привременог надзорног органа као кључног механизма за спровођење закона. Рок од пет дана за именовање органа утврђен је због хитности ситуације и потребе за брзом реакцијом државе. Неопходно је да чланови привременог надзорног органа буду професионални, а ограничење у смислу политичких функција треба да доведу до тога да НИС не подпадне у руке страначких функционера без знања и одговорности.

Надзорни орган добија овлашћења неопходна за ефективну контролу друштва, али уз јасне границе и обавезу поступања са пажњом доброг привредника.

Чланом 4. Предлога закона прописују се ограничења овлашћења привременог надзорног органа, чиме се спречава могућност злоупотребе или прекорачења надлежности.

Чланом 5. Предлога закона уређује се поступак могуће продаје акција санкционисаних акционара у јавном интересу путем међународног јавног тендера или од стране Републике Србије. Ова одредба је предвиђена као крајња мера, која се примењује само ако је неопходно ради трајног отклањања ризика по енергетску безбедност.

Утврђена је да цена не може да буде испод тржишне вредности, да Влада Републике Србије претходно мора да се сагласи са продајом, а купопродајна цена се депонује за власника: Република Србија задржава право куповине акција и прече право куповине у случају понуде трећег лица. Овом одредбом се обезбеђује пуна заштита имовинских интереса санкционисаног акционара, натицање у тендеру, уз истовремено очување јавног интереса.

Чланом 6. Предлога закона уређује се престанак примене мера из овог закона. Јасно се прописује да са престанком међународних санкција престаје суспензија права акционара, или се врши исплата купопродајне цене ако је продаја реализована. Овом одредбом се додатно потврђује привремени карактер мера и њихова условљеност постојањем санкција.

Чланом 7. Предлога закона прописује се ступање закона на снагу наредног дана од дана објављивања, имајући у виду хитност и потребу за моменталном заштитом јавног интереса. Овакво решење је у складу са уставном праксом у ситуацијама када одлагање примене закона може произвести тешке последице по државу и грађане.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА:

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна финансијска средства из буџета Републике Србије с обзиром да Предлог закона предвиђа привремени надзорни орган и потенцијални поступак продаје акција у власништву санкционисаног акционара, потребу да се изврши процена вредности у кратком року, те куповину капитала НИС-а од стране Републике Србије као могућност за решавање претходног питања.

V. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА ПРОПИС СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ“

Предлогом закона прописује се ступање закона на снагу наредног дана од дана објављивања, имајући у виду хитност и потребу за моменталном заштитом јавног интереса. Овакво решење је у складу са уставном праксом у ситуацијама када одлагање примене закона може произвести тешке последице по државу и грађане.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Примене одредаба овог закона довешће до заштите јавног интереса који је у овом тренутку угрожен и до заштите енергетског сектора Републике Србије.

VII. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлажем доношење предлога закона по хитном поступку ради заштите јавног интереса, што краћој изложености грађана, привреде и Републике Србије негативним ефектима санкција установљених против санкционисаног акционара.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици: Мариника Тепић, Драган Ђилас, Борко Стефановић, Јелена Милошевић, Далибор Јекић, Татјана Пашић, Душан Никезић, Пеђа Митровић, Мила Поповић, Јелена Спирић, Горан Петровић, Бранко Миљуш, Здравко Понош, Стефан Јањић, Драган Делић, Петар Бошковић, Татјана Марковић-Топаловић, Верица Милановић, Слободан Петровић и Слободан Цвејић.

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О УТВРЂИВАЊУ ЈАВНОГ И ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ЗА УВОЂЕЊЕ НАДЗОРНОГ ОРГАНА У „НАФТНОЈ ИНДУСТРИЈИ СРБИЈЕ“ АД НОВИ САД И СУСПЕНЗИЈИ ПРАВА ВЛАСНИШТВА АКЦИОНАРА ГАСПРОМ ЊЕФТ И „PJSC INTELLIGENCE“

PROPOSAL OF LAW ON DETERMINATION OF PUBLIC AND GENERAL INTEREST FOR INTRODUCTION OF SUPERVISORY BODY IN „NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE“ AD NOVI SAD AND SUSPENSION OF OWNERSHIP RIGHTS OF SHAREHOLDERS GASPROM NEFT AND PJSC INTELLIGENCE

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну саржину прописа,

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

/

Београд, 23. децембар 2025. године